

Lov lukom

PREKONAŤ OSTRAŽITÉ ZMYSLY ZVERI

Jedným zo zakladateľov SBA je jeho podpredseda Juraj Buchta. Ako hovorí, pri vzniku združenia ich podporovali BFA (Bowhunting Federation Austria) a DBJV (Deutscher Bogenjagd Verband). Na rozdiel od 3D lukostrelby, ktorá je u nás bežná, bol lov lukom akoby v úzadí. Do minulého roka neexistovala žiadna organizácia, ktorá by spájala záujemcov o túto disciplínu a poskytovala im potrebnú podporu. „Naším prvým krokom bolo založenie SBA a potom členstvo v Európskej federácii loveckej lukostrelby – European Bowhunting Federation. Tým

Lovecká lukostrelba prináša väčšie uspokojenie.

sa nám otvorili dvere do Európy a na tejto úrovni môžeme spolupracovať s členskými asociáciami a reprezentovať Slovensko v zahraničí.“

Lovecká lukostrelba je u nás na vzostupe a záujemcov pribúda. „Často sa na nás obracajú poľovníci, ktorí sa venujú športovej 3D lukostrelbe, ale aj tí, pre ktorých je táto metóda úplnou novinkou. Teší ma však to, že nás oslovujú aj nepoľovníci, ktorých nepriťahuje lov strelnou zbraňou. Poľovačka lukom sa im zdá viac etická, preto ich láka,“ vysvetľuje J. Buchta a dodáva, že členom združenia sa môže stať každý, kto sa zaujíma

o loveckú lukostrelbu, stotožňuje sa s cieľmi združenia a chce byť aktívny.

Viac adrenalínu

Juraj Buchta sa od desiatich rokov venoval športovej strelbe, štyri roky bol v reprezentácii a je dvojnásobným majstrom Slovenska v malokalibrovke. Neskôr ako vášnivý poľovník precestoval kus sveta, no a postupne preňho poľovačka na veľkú vzdialenosť strácala čaro. „Už to nebolo to pravé. Potreboval som ďalšiu výzvu, akýsi návrat k umeniu prekonať

je výzva

Slovenské združenie loveckej lukostrel'by (Slovak Bowhunting Association, SBA) vzniklo pred rokom z iniciatívy troch nadšencov, ktorí sa zaujímali o túto loveckú metódu.

ostrážité zmysly zveri náročnejším spôsobom. Napríklad poľovačka lukom na diviaky sa stala oveľa väčšou výzvou. Pri love lukom máte diviaky pár metrov od seba a hneď vám stúpne adrenalín, keď viete, že každý váš chybný pohyb ich môže zradiť.“ Jeden zo zásadných rozdielov medzi loveckou lukostrel'bou a „klasickým“ poľovníctvom teda spočíva vo vzdialenosti, na akú sa poľuje. „Pri guľovnici hovoríme o desiatkach až stovkách metrov, pri luku o maximálne 30 – 35 metroch. A čo je podstatné – keď lovíte guľovnicou, poľovnícka vzdialenosť je často

Pre blízkosť zveri musí byť každý pohyb pri lukostrel'be opatrný.

za únikovou vzdialenosťou zveri, no pri love lukom ste vnútri tejto vzdialenosti. Okrem toho je zbraň stále pripravená na použitie, no luk treba pred výstrelom natiahnuť. Práve vtedy sa môžete dopustiť chyby a zver vás odhalí.“ Niektorí kritici tvrdia, že táto metóda lovu znamená krok späť, ďalší ju dokonca považujú za pytliactvo. „S podobnými hodnoteniami sa nestotožňujem. Ide o iný spôsob poľovania. Je to disciplína, ktorá sa rýchlo rozvíja, pritom zachováva podstatnú výzvu: byť blízko zveri a na jej ulovenie využiť technické novinky vo výstroji a výzbroji. Krátka vzdialenosť strelby znižuje úspešnosť v porovnaní s guľovou zbraňou, lukom sa nedá strieľať z auta ani v noci. Z toho vyplýva, že nejde o pytliacku zbraň. Pytliak predsa loví v hlbokom utajení a tak, aby bol maximálne efektívny.“

Menej hluku, viac bezpečnosti

Lovecká lukostreľba predstavuje iný štýl poľovačky. Je náročnej-

Lukom sa dajú loviť všetky druhy zveri.

Juraj Buchta s jedným zo svojich úlovkov.

OD MALEJ PO VEĽKÚ

Čistejšia rana

- V Európe je v súčasnosti približne 20 000 loveckých lukostrelcov.
- Ak chcete loviť lukom na Slovensku, potrebujete poľovný lístok, no nemusíte mať zbrojný preukaz kategórie D.
- S modernou výzbrojou a so špeciálnymi loveckými hrotmi možno úspešne loviť v zásade akúkoľvek lovnú zver v súlade s poľovníckymi pravidlami.
- V krajinách, kde je poľovačka s lukom veľmi rozšírená (USA, Juhoafrická republika), sa lovia rôzne druhy zveri: od malej až po veľkú päťku, losy alebo medvede grízly.
- Pri komorových zásahoch je účinok ostrého hrotu veľmi dobrý a vedie k zhasnutiu zveri rovnako rýchlo ako pri zásahu bežnou loveckou guľovou muníciou.
- V prípade zlého zásahu, ktorý nie je pre zvieru smrteľný, je rana spôsobená loveckým hrotom čistejšia a spojená s menším rizikom infekcie ako strelná rana spôsobená guľkou.

Popri krásnych zážitkoch a slušnej dávke adrenalínu má aj ďalšie pozitíva. Nespôsobuje hluk, takže zver je menej vyrušovaná.

SKÚSENOSŤ Z HELSÍNK

Zbavili mesto králikov

„Vo fínskych Helsinkách dokázali vďaka lukostrelcom vyriešiť problém s králikmi a bobrami. Najmä králiky doslova zaplavili celé mesto a páchali nesmierne škody na cintorínoch či v záhradách. Z dôvodu nočného pokoja nemohli čaty poľovať v noci, cez deň boli králiky zalezené kade-tade, navyše, malokalibrovkou nemôžete v meste strieľať len tak. Kompetentní teda oslovili miestny lukostrelecký zväz. Lukostrelci nerušili nočný pokoj a mohli loviť pri umelom osvetlení, takže sa im podarilo stavy králikov úspešne znížiť. Podobný problém bol aj s bobrami a opäť to vyriešili lukostrelci,“ približuje Juraj Buchta.

šia, preto lovcovi prináša väčšie uspokojenie a potešenie. Vie, že prekonal všetky zmysly zveri a neurobil žiadnu chybu. Popri krásnych zážitkoch a slušnej dávke adrenalínu má aj ďalšie pozitíva. Nespôsobuje hluk, takže zver je menej vyrušovaná. Prínosom je aj bezpečnosť, a to najmä v mestských a prímestských revíroch, v ktorých sa pohybujú deti, psíčkari či hubári. „Vystrelený šíp sa zastaví o nejakú prekážku do 50 metrov od poľovníka a to si dokážete ukontrolovať. Keď však vystrelíte guľovú ranu, je ťažšie predpokladať, kde môže odrazený projektil skončiť. Lov lukom je

atraktívny aj pre mladú generáciu, tréningové miesta sa totiž hľadajú oveľa ľahšie.“

Lukostrelci sa často stretávajú s pochybnosťami o účinnosti šípu. „Pritom má porovnateľné účinky ako guľka. Pri dobre umiestnenej guľovej rane zver väčšinou odbehne do 50 metrov a tam zhasína. To isté môžeme povedať o luku a šípe. V porovnaní s guľovnicou však oveľa ľahšie zistíte, či bola zver zasiahnutá. Šíp väčšinou nájdete a buď je čistý, alebo od farby.“

Lukom sa dajú loviť všetky druhy zveri. „Od malej a pernatej až po členov africkej veľkej päťky,“

vyratúva J. Buchta. „Podstatné je prispôbiť výstroj, váhu šípu a konštrukciu šípu i hrotu.“

Trénovať, trénovať...

Pre skúseného poľovníka by nemal byť problém zvládnuť lov lukom, aj keď technika strelby je náročnejšia. Preto je dôležité správne sa naučiť základy. V opačnom prípade sa neskôr ťažko zbavíte zlovykov. „Odporúčam čítať zahraničné časopisy a trénovať. Veľa informácií získate aj na stránkach nášho združenia: www.bowhunting.sk. Či postupujete správne, zistíte podľa rozptylu šípu. Ovládať športovú streleckú techniku je fajn, keď ste na pokosenej lúke vo vzpriamenom postoji. Nikto vás však nenaučí, na čo si dávať pozor, keď strieľate v kľaku a s telom otočeným o 90 stupňov, ak ste si to nikdy nevyskúšali.“ A koľko času treba na to, aby si človek mohol vyraziť na lov lukom? „Je to individuálne a môže to trvať od niekoľko týždňov po zopár mesiacov. Osobne som sa snažil prvých pár týždňov strieľať niekoľko šípu každý druhý deň. Keď ste si už istí, že každým šípom zasiahnete na 25 metrov podpivník, stanovíte si, že v teréne nebudete strieľať na viac ako 25 metrov, urobíte všetko tak ako na tréningu a splníate všetky podmienky, ktoré stanovuje zákon, môžete začať poľovať. Veľkou pomocou pre začiatočníkov je kurz I. B. E. P. (International Bowhunter Education Program), na ktorom sa účastníci naučia všetko potrebné od skúsených inštruktorov. V takomto prípade sú začiatky oveľa jednoduchšie a poľovník si osvojí správne základy. Tie sú – ako v každej inej disciplíne – najdôležitejším prvkom. Zlé ná-

LAHŠIE CEZ HRANICE

Pozitíva loveckej lukostrel'by

- šetrnejšie využívanie prírodných zdrojov
- nižší poľovnícky tlak a znížené vyrušovanie zveri
- možnosť bezpečne poľovať v mestských a prímestských revíroch
- nehluknosť pri love a pri tréningu
- vysoká bezpečnosť
- dobrá indikácia zásahu alebo chybenia lovej zveri (šíp)
- prístupné širokej škále ľudí (najmä mladých)
- zjednodušené cestovanie cez hranice

vyky alebo nesprávnu techniku sa neskôr odnaučíte oveľa ťažšie. Skúsenejší poľovník dokáže lepšie predvídať správanie zveri a má predpoklad stať sa aj úspešným poľovníkom loviacim lukom.“ Keď už hovoríme o tréningu, treba povedať, že na natiahnutí luku sa podieľajú medzilopatkové svaly, ktoré sa bežne nepoužívajú. „Určite na ne existujú špeciálne cviky, ale najjednoduchšia metóda je každý večer si sadnúť doma pred televízor a desaťkrát natiahnuť luk. To úplne stačí, aby sa tieto svaly vypracovali a naťahovanie luku sa stalo automatickou záležitosťou.“

Zakladateľ Juhoafrickej asociácie lovu lukom J. C. Botha (vpravo) počas stretnutia s J. Buchtom.

sa stretávame najmä s kladnými reakciami na loveckú lukostrel'bu. Aj u laickej verejnosti sme sa stretli s pozitívnym ohlasom, a to je veľmi dôležité. Vo vnímaní časti bežných ľudí poľovníci lovia nevinnú zver. Laici nemajú dost informácií, nevedia, že existujú plány chovu a lovu a že ak má byť biodiverzita trvalo udržateľná, potrebuje zásah človeka. Myslím, že lovecká lukostrel'ba dokáže prispieť k lepšiemu obrazu poľovníctva vo verejnosti. Je to nová, rozvíjajúca sa disciplína a nikdy nebude ohrozovať klasický spô-

sob lovu, skôr ostane rozšírením možnosti poľovníka podobne ako sokoliarstvo,“ hovorí J. Buchta. Lov lukom málokedy dovolí vystreliť na zver druhýkrát. Na záver sa preto natíska pochopiteľná otázka: Neodrádza táto skutočnosť prípadných záujemcov? „Na toto existuje jediná odpoveď: žiaden druh poľovačky by nemal byť založený na možnosti druhého výstrelu. Cieľom poľovníka je eticky uloviť zver prvým dobre miereným výstrelom.“

Text: Marianna Hrabinská, fotografie: archív Juraja Buchtu

Dôraz na zodpovednosť a vzdelanie

Za rok svojej existencie urobilo SBA kus práce. V súčasnosti sa sústreďuje najmä na osvetu. Hlavným cieľom je, aby odborná i laická verejnosť pochopila, že lov lukom je etický a efektívny spôsob poľovačky. Ďalšou úlohou je nabráť už v začiatkoch správny smer a ponúkať odborné vzdelávanie zamerané na potrebnú výzbroj a výstroj, ako aj na samotné poľovanie na Slovensku a v zahraničí. „Chceme dosiahnuť, aby boli naši lukostrelci zodpovední, vzdelaní a aby robili tomuto športu dobré meno.“

Snaha presadiť nové metódy a postupy sa nie vždy stretáva s pochopením. Členovia SBA sa však nesažujú: „Po skúsenostiach z výstavy Poľovníctvo a príroda 2011 môžem povedať, že

Minulý rok sa uskutočnil kurz I. B. E. P. v Rakúsku.

V EURÓPE S LUKOM

Kde áno, kde nie

Na lov lukom sa vzťahujú rovnaké právne predpisy ako na ostatné druhy poľovania. Európske a medzinárodné organizácie ho akceptujú ako jednu z poľovníckych metód. Lov lukom vo voľnej prírode alebo vo zverniciach je v súčasnosti povolený v týchto európskych štátoch: Bulharsko, Dánsko, Fínsko, Francúzsko,

Chorvátsko, Lotyšsko, Maďarsko, Portugalsko, Slovensko, Slovinsko, Srbsko, Španielsko, Taliansko, Turecko. V dohľadnom čase by mali lov lukom zlegalizovať aj v Estónsku, Lotyšsku a Litve. V Maďarsku, kde sa môže loviť lukom aj vo voľnej prírode, dnes vznikajú revíry, ktoré sa sústreďujú len na lukostrel'bu.

